

Дослідник древніх цивілізацій із роду Полюховичів

заслано до Сибіру. Тому кар'єра науковця для нього стала неможливою. Певне, любов до екзотичних культур передалася мені на генетичному рівні. Ось уже 20 років займаюся дослідженням культури майя. Спочатку починав з культур Єгипту, Індокитаю, Шумеру. Навчаючись в магістратурі Києво-Могилянської академії, я сподівався отримати належні знання. Хоч я дуже люблю українську культуру і козацьку добу, але, коли мова йшла про древній Вавилон, Мексикку, Єгипет, деякі представники професорсько-викладацького колективу просто ламали людей, заставляли писати магістерські роботи на теми козацтва, чи, як мінімум, Східної Європи або Польщі. Але мене зламати не змогли – я захистив свою магістерську роботу по ієрогліфічних написах майя історичного змісту, що і вирішило моє подальше життя.

На фото бачив Вас у сорочці-вишиванці дещо незвичиній для нашого етносу. Це сучасно-замовний варіант?

Ні, вона привезена з Латинської Америки. Вишивка – це традиційне ремесло сучасних нащадків індіанців майя. Зараз їх налічується більше 6 млн. осіб. Орнаменті тканина традиційні впродовж віків. Це дещо споріднює наші

інших ієрогліфів, слів?

Звичайно, як без цього. Але, як відомо, в суперечках народжується істина.

Чи можна сказати, що в історії даної цивілізації все вивчено?

Сьогодні можна сказати, що досконало досліджено значну частину історії цього народу, але золота доба дослідження культури майя ще попереду. Сенсаційні відкриття нас чекають у 21 столітті, адже з 10 тисяч археологічних зон, які досі вкриті тропічними джунглями, досліджено менше третини.

Відомо, що майя були язичниками?

Так, як вони самі іронічно казали про себе: "У нас 8 тисяч богів, 4000 – земних і 4000 – небесних". Але, разом з тим, ніхто з сучасних дослідників не назве цю культуру примітивною. Їх традиції, ремесла, культура є революційними, при тому, що ця цивілізація не старша за Єгипетську. Для прикладу: в палаці правителів древнього міста майя Паленке були туалети з каналізацією, коли у тодішній Європі була жахлива антисанітарія. Їх досі можна бачити серед руїн цього палацу.

Ваша компанія "Royal Adventures" працює з VIP-клієнтами тільки із Західної Європи та США, чи є люди з України?

Наші клієнти – дуже відомі люди як з пост радянського простору, так і з усього світу. Звісно, що серед них чимало українців. Ці люди уникають місць масового туризму та прагнуть відпочинку в місцевості, де рідко ступає нога білої людини – в диких джунглях, горах та акваторіях Латинської Америки. Поїздка коштує

юдина про яку піде мова, є нетиповим персонажем для наших широт. Його робота, захоплення і уподобання, певне, не всім крайнам були б зрозумілі, але ми спробуємо розказати про все детально і широкомаштабно.

Юрій Полюхович народився і виріс у Костополі. Та родове коріння його сягає Зарічненщини. У Серниках народилась, жила і похована його бабуся. Не раз і не двічі Юрій був у цьому селі, відвідував дорогу його серцю могилу. Ще частіше бував у сусідніх Сварицевичах, звідкіля родом його дід і де й до цих пір мешкає ще чимало близьких родичів. Отож, поводити нашим землякам про відомого в світі історика вченого з питань культури і мисемності давніх майя часника більше 40

похована його бабуся. Не раз і не двічі Юрій був у цьому селі, відвідував дорогу його серцю могилу. Ще частіше бував у сусідніх Сварицевичах, звідкіля родом його дід і де й до нині мешкає ще чимало близьких родичів. Отож, повідати нашим землякам про відомого в світі вродивного вченого з питань культури і писемності древніх майя, учасника більше 40 експедицій в Центральну Америку, буде зовсім не зайвим. Юрій Полохович – магістр історії, керівник секції і семінарів по темі дослідження майя на конференціях в університетах і музеях США, Європейського Союзу, Латинської Америки і СНД. Дійсний член Європейської асоціації дослідників культури майя і офіційний її представник в Україні. Власник туристичної компанії “Royal Adventures”, він 2-3 рази на рік вирушає в археологічні експедиції до Мексики, Гватемали, Белізу та Гондурасу.

Подорожі джунглями, де рідко ступає нога білої людини, археологічні розкопки, розшифрування древніх написів (ієрогліфів) стали складовою частиною його життя. Юрій Полохович входить в ту когорту вчених, яких по Україні можна перелічити кількома десятками, в Україні їх лише двоє. Пан Юрій – експерт з питань писемності майя, або, як іще називають цю науку – епіграфіка. При розмові з ним, нехай віддалено-уявно, але розумієш, наскільки захоплюючий рід занять у цієї людини. Він – як гіпнотизер, який може змусити навіть байдужих людей здивувати своїми розповідями.

При зустрічі сподівався побачити середніх літ чоловіка, у відпрацьованому костюмі, в окулярах, Здивувався, коли до мене підійшов молодий хлопець, в джинсах і кросівках, з ноутбукком замість портфеля. Єдине від класичного професора – коротко підстрижена борода. Заангажованість у типажах – слабке місце багатьох.

Пане Юрію, я гадаю, що в Україні також багате минуле відносно історії археології: є Трипілля, Херсонес, залишки стародавніх стоянок скіфів, сарматів, кіммерійців. Чому Ви захопилися культурою стародавніх майя, як Ви прийшли до цього?

Мій дід свого часу займався вивченням стародавніх культур світу. Однак, за зв'язок з УПА та за політичні переконання, його було

на фото бачив Вас у сорочці-вишиванці дещо незвичний для нашого етносу. Це сучасно-замовний варіант?

Ні, вона привезена з Латинської Америки. Вишивка – це традиційне ремесло сучасних нащадків індіанців майя. Зараз їх налічується більше 6 млн. осіб. Орнаменті тканина традиційні впродовж віків. Це дещо споріднює наші культури.

Чи є і ще щось спільне між культурами нашого народу та цивілізації майя?

Певним чином всі народи на землі чимось схожі: культурою, історією, ремеслом. Наше слово ураган – з мови майя, в оригіналі, звучить хуракан. Теж саме стосується слів какао(какау) та шоколад(чокола). Також в нашому виключно українському раціоні значна частина слів походить з цього регіону: кукурудза, помідори, гарбузи, соняшник, гострий і солодкий перець, який ми звикли називати болгарським, квасоля, тютюн. В даний момент я досліджую, так би мовити, нецензурні вислови древніх майя. Це також певним чином зближує наші народи. Згадаймо, як козаки листа писали турецькому султану, пересипаючи його добірною лайкою. У стародавніх майя на одній із поліхромних ваз з царського поховання 8 ст. н.е. зображено епізод казки про хитрого кролика, який вкрав у бога багатства Іцамата, одяг і символ влади. Ієрогліфами виведено відповідь хитрого кролика на прохання Іцамата повернути його речі: “Нехай ясновельможний Іцамат нагнетється і поцілує себе...”

Розкажіть про Вашу роботу – вивчення ієрогліфічних написів.

Робота моя та моїх колег полягає у встановленні значень тих чи інших знаків. У писемності майя їх трохи більше 800. Техніка письма майя словесно-складова: можна слово записати знаками-складами(силабограми), а можна і одним знаком-словом(логограми). Наприклад, класичною мовою майя слово ягуар звучало як балам, писемний знак, який зображує голову ягуара так і читався, але це ж слово можна було записати і знаками-складами ба-ла-ма. Цифри позначалися дуже просто: горизонтальна риска – число п'ять, крапка – одиниця, відповідно, чотири крапки – чотири, риска і крапка – шість. Мною особисто розшифровано до 10 ієрогліфів.

Між Вами та Вашими колегами по цеху, виникають суперечки в трактуванні тих чи

Європи та США, чи є люди з України?

Наші клієнти – дуже відомі люди як з пост радянського простору, так і з усього світу. Звісно, що серед них і чимало українців. Ці люди уникають місць масового туризму та прагнуть відпочинку в місцевості, де рідко ступає нога білої людини – в диких джунглях, горах та акваторіях Латинської Америки. Поїздка коштує 70 тисяч доларів. Ми даємо клієнтам можливість отримати не тільки нові емоції, враження, а й знання. Усіх клієнтів супроводжують експерти світового рівня у галузі археології, етнографії, зоології та ін. Група складається максимум з 4-6 чоловік. Це найновіший вид відпочинку, який ми називаємо експедиційно-пізнавальним.

Наскільки мені відомо, Ви працювали в інституті археології та історії Мексики. Чи читали Ви свої лекції в інших вузах світу?

Так, читав. В університетах Нідерландів, Німеччини, США, Великобританії.

Що, окрім цивілізації майя, для Вас є особливо цікавим?

Доба козаччини. Мене вразив фільм Єжи Гофмана “Вогнем і мечем”, бо ж українці в ньому виставлені як варвари і дикуни. Хотів би зняти свою інтерпретацію історії козаччини, але не за участі акторів зі світовим ім'ям. Гадаю, що втілити правдивий образ козака-українця краще маловідомого українського актора з периферійного театру не зможе ніхто.

Ви весь час у подорожах, а коли буваєте на Україні?

Ну, хоча б місяць на рік, обов'язково проведжу на Батьківщині. Здебільшого, приїжджаю у міжсезоння: осінь-зима.

Пане Юрію, як Вам вдається поєднувати науку, політику, бізнес, вести такий інтенсивно-насичений стиль життя, коли Ви все встигаєте і як це можливо взагалі?

Можливо. Коли всі справи розкладені по своїх місцях, можна займатися будь-чим. Якщо людина самоорганізована – всі справи виходять з позитивним результатом. Точно не пам'ятаю, але мабуть Наполеон сказав: “Справжній геній той, хто може займатися звичайними справами в час, коли оточуючі готові власти в істеріку від страху та паніки”.

Головне – бути оптимістом та перебувати в команді однодумців і професіоналів.

Богдан ГУМЕННИЙ